

HRADNÉ MÚZEUM VO FIĽAKOVE

Hlavná ul. 14., 986 01 Fiľakovo

Správa o činnosti HMF v roku 2009

I. Riadenie organizácie, organizačné a personálne zabezpečenie

Hradné múzeum vo Fiľakove vzniklo de jure v apríli 2007 (zriaďovacou listinou zo dňa 26. 4. 2007) a de facto v poslednej tretine roka. Je príspevková organizácia, ktorá je svojim rozpočtom zapojená na rozpočet mesta Fiľakovo od začiatku r. 2008. Na svoju činnosť môže používať aj výnosy z podnikateľskej činnosti v rozsahu oprávnenia schváleného zriaďovateľom (uznesenie č. 8 zo zasadnutia MZ dňa 8. 11. 2007 – súhlas s vykonávaním maloobchodnej činnosti). Hlavná činnosť HMF sa člení na dve oblasti:

a, Vedecko-odborná a dokumentačná činnosť – HMF má vlastivedné zameranie s užšou špecializáciou na dokumentáciu histórie fiľakovského hradu a dejín mesta Fiľakovo s dôrazom na vývoj miestneho priemyslu

b, Hospodársko-správna činnosť HMF.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov (prepočítaný) bol v roku 2009 – 5,6 /z toho vo fyzických osobách k 31. 12. 2009 – 1 kurátor (riaditeľ), 3 lektori, 1 THP pracovníčka/. Časť zamestnancov mala v r. 2009 čiastkové úväzky. Najväčšie problémy má inštitúcia s odbornosťou personálu. Do jesene bol jediným kurátorom zbierok riaditeľ HMF, kedy bola prijatá archeologička formou dohody v mesačnom časovom rozsahu zodpovedajúcom úväzku 0,2. Dokumentačné úlohy vykonáva jeden dokumentátor prijatý formou dohody v mesačnom časovom rozsahu zodpovedajúcom úväzku 0,5. Jednému zo sprievodcov na hrade bol rozšírený úväzok z 0,75 na 1,00 a stal sa stálym zamestnancom HMF (dovtedy pracoval iba sezónne). Všetci zamestnanci vykonávajú kumulované funkcie - napr. lektor, knihovník, dokumentátor, predavač alebo lektorka, upratovačka, pokladníčka a vedúca registratúrneho strediska, čo neprispieva kvalite vykonávania zverených úloh. Dvaja zo zamestnancov sú počítačovo negramotní. Počas turistickej sezóny je hrad otvorený sedem dní do týždňa, od otvorenia stálej expozície v Bebekovej bašte slúžia na hrade súčasne dvaja sprievodcovia, čo inštitúciu so šiestimi kmeňovými zamestnancami veľmi zaťažuje. Nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času väčšiny pracovníkov znemožňuje konanie spoločných pracovných porád a

sťažuje kontaktnú komunikáciu medzi zamestnancami. Kancelárie sú pritom v troch objektoch vzdialených od seba 200 metrov. Múzeum malo problémy po personálnej stránke, chýba reštaurátor s potrebným odborným vzdelaním a minimálne jeden odborný pracovník (archeológ alebo historik), ktorý by bol druhým kurátorom zbierok.

Cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci zabezpečovalo HMF absolventskú prax šiestim absolventom na Filákovskom hrade. Od 1. 4. 2009 do 30. 9. 2010 pracovali ako informátori-dozorcovia v priestoroch Bebekovej bašty.

Od začiatku r. 2009 začalo fungovať v inštitúcii registratúrne stredisko v súlade s Registratúrnym poriadkom HMF vydaným riaditeľom dňa 8. 12. 2008.

II. Ochrana zbierkového fondu

V r. 2009 sa dodávateľsky konzervovalo 8 zbierkových predmetov (písomnosti filákovského cechu čižmárov zo 17. a 18. stor. na pergamene a papieri) v budapeštianskej dielni OSZK-Soros Könyvrestaurátor Múhely. Práce hradila z projektu partnerská inštitúcia z MR (Nógrád Megyei Múzeumai Szervezet) z úspešného projektu podaného HMF ešte v roku 2008 do Ministerstva kultúry MR (NKA). V priestoroch stálej expozície v Bebekovej bašte sme museli riešiť problémy s relatívnou vlhkosťou vzduchu (namiesto potrebného 40-55% bolo 65-80%), čo bránilo inštitúcii zapájať sa do spolupráce s celoštátnymi inštitúciami na poli výpožičiek a ohrozovalo aj exponáty vystavené na stálej expozícii resp. predĺženie výpožičky exponátov z Novohradského múzea a galérie. Z úspešného projektu "Vybavenie stálej expozície HMF odvlhčovačmi" podaného do grantového systému Ministerstva kultúry SR sa nakúpilo päť výkonných odvlhčovačov. Ich fungovanie však zvyšuje energetickú spotrebu hradu.

Vybavenosť priestorov HMF elektronickým protipožiarnym systémom (EPS) a elektronickým zabezpečovacím systémom (EVS) v r. 2009:

	Plocha [m ²]:	EPS:	EVS:
Expozičné priestory:	226,00	áno	áno
Výstavné priestory:	331,95	čistočne	áno
Depozitárne priestory:	98,41	nie	áno
Pracovne:	79,49	nie	áno
Iné priestory:	315,45	nie	čistočne
Spolu:	1 051,30		

Väčšina zbierkových predmetov bola po obnovení činnosti inštitúcie v r. 1994 poukladaná na zemi v nevhodných podmienkach. Koncom r. 2009 sa síce nakúpil nový

regálový systém, priestory sú ale stále nevyhovujúce. Je naďalej potrebné riešiť havarijný stav v depozitári múzea.

III. Akvizičná činnosť (nadobúdanie zbierkových predmetov), odborná evidencia, revízia zbierkového fondu

V r. 2009 sa zbierky HMF rozšírili o 63 nových prírastkov (94 kusov), z toho bolo 31 (48 kusov) získaných kúpou a 32 (46 kusov) darom:

Odbor:	Prírastky spolu:		Kúpa:		Dar:		Výmena:	
	prír.č.:	ks:	prír.č.:	ks:	prír.č.:	ks:	prír.č.:	ks:
Archeológia	1	1	0	0	1	1	0	0
História	33	63	17	34	16	29	0	0
Národopis	17	18	3	3	14	15	0	0
Dejiny umenia	12	12	11	11	1	1	0	0
Prírastky spolu	63	94	31	48	32	46	0	0

Riaditeľ a dokumentátor sa zúčastnili školenia na ESEZ 4G v Bratislave. Podpísala sa zmluva so Slovenským národným múzeom o používaní spoločného dokumentačného softvéru. Všetky získané predmety boli prvostupňovo spracované a začala sa aj ich druhostupňová evidenciou v on-line systéme ESEZ 4G SNM. Revízia zbierkového fondu sa bude konať v súlade s „múzejným zákonom“ v roku 2010. Odbornú knižnicu eviduje HMF od r. 2009 v programe KIS MASK. Počet prírastkov v odbornej knižnici HMF za rok: 525 kusov (kúpou 18, darom 326 a prevodom z knižnice Mestského múzea 181 kusov) – informácie o knižnici sú on-line prístupné cez internetovú stránku Slovenskej národnej knižnice.

IV. Expozičná a výstavná činnosť, pohyb zbierok

Stála archeologicko-historická expozícia pod názvom „Stáročia Filákovského hradu“ funguje na troch spodných podlažiach päťposchodovej batérievej veže hradu na ploche 226 m². Od svojho otvorenia v auguste 2008 pomáha zvyšovať záujem o Filákovský hrad. V r. 2009 sa nám podarilo expozíciu rozšíriť dvoma novými vitrínami, zakúpenými z úspešného projektu podaného do grantového systému MK SR pod názvom „Výstavný fundus pre HMF – expozícia v Bebekovej bašte II. etapa“. Výstava sa doplnila cechovými písomnosťami filákovských čižmárov a cínovými nádobami z 18. stor.

Hrad je otvorený počas turistickej sezóny (od 15. marca do 15. novembra) od pondelka do nedele (7 dní v týždni) od 10.00 do 18.00. HMF spolupracovalo na poli zabezpečovania lektorských služieb na hrade aj s úradom práce (absolventská prax).

V roku 2009 sa v priestoroch HMF konalo spolu 14 výstav:

	Názov výstavy:	Autori:	Miesto inštalácie	Trvanie:	Druh:	Odbor:	Celková návštevnosť
1.	Jeden Muž + Jedna Žena - výstava grafik Gábora Koósa	G. Koós	galéria	16.1.-20.2.	prevz.	Dejiny umenia	144
2.	Symbyly viery - drobná sakrálna architektúra Novohradu vo fotografii	PhDr. D. Nociarová	galéria	25.2.-14.4.	repríza	Národopis	93
3.	Prsteň Nibelungov - kolektívna výstava členov združenia Rovás	Mgr. O. Szabó a kol.	Bebekova b.	14.3.-6.4.	prevz.	Dejiny umenia	600
4.	Krajina hračiek - hračky národov na Fil'akovskom hrade	Mgr. A. Agócs – A. Tóth	Bebekova b.	9.4.-12.5.	dovez. zo zahr.	Národopis	901
5.	Turci na Slovensku - Turecké pamiatky v zbierkach múzeí na Slovensku	PhDr. Z. Drenko	Bebekova b.	16.5.-9.8.	repríza	História	3462
6.	Relikvie občianskych hliadok, policajného zboru a vojenských dejín	dr. I. Gulyás	Mestské múzeum	5.6.-24.7.	dovez. zo zahr.	História	324
7.	30 rokov ochotníckeho divadla Zsákszínház	PhDr. I. Mázik	galéria	2.8.-4.9.	prevz.	História	459
8.	Najlepšie práce výtvarnej súťaže Júliusa Szabóa	Mgr. A. Tomolyová	Mestské múzeum	2.8.-4.9.	prevz.	Dejiny umenia	459
9.	Hrad svetov III. - medzinárodný artfoto festival	A. Tóth	Bebekova b.	14.8.-30.9.	dovez. zo zahr.	Dejiny umenia	389
10.	Zdroj inšpirácie - výtvarné diela Kataríny Polgáryovej	K. Polgáryová	galéria	11.9.-12.10.	prevz.	Dejiny umenia	1031
11.	Krása starých smaltov - výber zo zbierok HMF, Novohradského múzea a galérie a Horehronského múzea	Mgr. A. Agócs, J. Hatvaniová, Mgr. E.Švajdová	Mestské múzeum	25.9.-30.10.	vlastná	História	1075
12.	Jesenné stretnutie - regionálna výstava neprofesionálnych výtvarníkov z okresov Lučenec a Poltár	R. Adamová	Bebekova b.	9.10.-15.11.	prevz.	Dejiny umenia	727
13.	Totalitarizmus/sloboda - 1989	Mgr. A. Agócs	galéria	17.10.-2.12.	vlastná	História	291
14.	Duša dreva a Krása zrodená z dreva – Ľudoví rezbári na južnom Slovensku	Mgr. S. Siposová	Mestské múzeum	4.12.-22.1.	prevz.	Národopis	190

Návštevnosť hradu a stálej expozície:

	Celkom v r. 2008:	Celkom v r. 2009	Zahraniční v r. 2009:	Neplatiaci v r. 2009:	Do 18 rokov v r. 2009:	Výnos v r. 2009:	Výnos v r. 2008:
Fil'akovský hrad a expozícia	16.542	20.332	9.646	6.504	7.743	20.467,40 € (616.600,- Sk)	534.250,00 Sk
Expozícia Mestského múzea	789	2.532	190	2.149	1.302	127,80 € (3850,10 Sk)	9.520,00 Sk
Hrad a expozície spolu	17.331	22.864	9.836	8.653	9.045	20.595,20 € (620.451,- Sk)	543.770,00 Sk

Výrazná zmena nastala v pomere zahraničných turistov v celkovej návštevnosti hradu jednak vďaka faktu, že sa HMF stalo prijímateľom kultúrnych poukazov MK SR, ale aj zvýšením propagačných aktivít na tuzemskom trhu cestovného ruchu. Kým v r. 2008 bolo 64% všetkých návštevníkov hradu zo zahraničia, v r. 2009 to bolo už iba 47%.

Vývoj návštevnosti hradu za posledných päť rokov:

2005	2006	2007	2008	2009
10.700	8.900	10.900	16.542 (z toho 14.342 platiacich)	20.332 (z toho 13.828 platiacich)

Do počtu 8.653 neplatiacich návštevníkov sú zarátaní jednak všetci návštevníci pod 6 a nad 70 rokmi (podľa platného cenníka) ako aj hostia mesta (delegácie), návštevníci podujatí HMF s voľným vstupom (napr. Noc múzeí – 800 návštevníkov, vernisáže výstav, Svetový deň cestovného ruchu – 4664, študenti škôl ktoré si zakúpili ročné permanentky z kultúrnych poukazov MK SR sú započítaní raz ako platiaci – pri ostatných návštevách ako neplatiaci). Vďaka úspešnej propagácii hradu a múzea (v spolupráci s NTIC) došlo k zvýšeniu príjmov zo vstupeniek Fil'akovského hradu (2007 – hrad v správe VPS: 340.000,- Sk, 2008 – 534.250,- Sk, 2009 - 20.467,40 € (616.600,- Sk) – 15%-ný nárast v porovnaní s r. 2008 a 81%-ný v porovnaní s r. 2007.

Krátkodobé výstavy realizuje HMF jednak v priestoroch Mestského vlastivedného múzea (otváracia doba – od utorka do piatku od 8.00 do 16.00) – okrem tzv. galérie už aj v uvoľnených priestoroch niekdajšej stálej expozície a počas turistickej sezóny hlavne na 4.

a 5. poschodí Bebekovej bašty. Pri zabezpečovaní výstav spolupracovala inštitúcia s nasledujúcimi partnermi: Novohradské múzeum a galéria - Lučenec, Združenie Rovás, Tudás Központ Egyesület /HU/, Ménes-patak Menti Települések Térségfejlesztő Egyesület /HU/, Néprajzi Múzeum /HU/, Distribuidor de Material Didáctico /Mexiko/, SNM – Múzeum bábkarských kultúr a hračiek z Modrého Kameňa, Kiss Áron Magyar Játék Társaság a Játék Céh /HU/, SNM – Historické múzeum a SNM – Archeologické múzeum v Bratislave, SNM – Hrad Červený Kameň, SNM – Múzeum Betliar, Gemersko-Malohontské múzeum – Rimavská Sobota, Balneologické múzeum – Piešťany, Magyar Rendőrmúzeum Baráti Köre /HU/, OZ Zsákszínház – Fiľakovo, ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským – Ul. Mládežnícka, Horehronské múzeum – Brezno, Novohradské osvetové stredisko – Lučenec, SNM – Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku - Bratislava.

Najúspešnejšou bola výstava pod názvom Turci na Slovensku, organizovaná v spolupráci so Slovenským národným múzeom. Kurátorom výstavy bol PhDr. Zoltán Drenko, rodák z Fiľakova. Vernisáž bola spojená s podujatím Noc múzeí. K zabezpečeniu ukážok tradičnej tureckej gastronómie prispelo Veľvyslanectvo Tureckej republiky v Bratislave.

V. Vedecko-výskumná, metodická a prednášková činnosť

V r. 2009 riešilo HMF päť dlhodobých vedecko-výskumných úloh:

Názov úlohy:	Riešitelia:	Odbor:	Výstup:
História Fiľakovského hradu	Mgr. Attila Agócs	história	článok
Dejiny múzejníctva v Novohrade	Mgr. Attila Agócs	história	štúdia
Priemyselné dejiny Fiľakova	Mgr. Attila Agócs	história	štúdia
Kamenárstvo v okolí Fiľakova	Mgr. Attila Agócs	etnografia	štúdia
Vinohradníctvo severného Novohradu	Gábor Illés	etnografia	štúdia

S podporou MK SR bol publikovaný sprievodca po stálej expozícii HMF ako ďalší výstup z dlhobehej výskumnej úlohy „História Fiľakovského hradu“. Riešitelia realizovali etnografické terénne výskumy v rámci Letného interetnického etnologického výskumu, organizovaného v spolupráci s OZ Rodná zem. Zamestnanci HMF publikovali spolu 6 odborných štúdií a 2 popularizačné články.

HMF spolupracovalo v mesiacoch apríl - jún so Strednou odbornou školou z Lučenca. Šiestim študentom v odbore pracovník marketingu so zameraním na cestovný ruch zabezpečovalo odbornú prax na hrade. Organizovaním odborného výcviku bol poverený Mgr. Július Palkovič.

V r. 2009 prebehlo 8 odborných konzultácií osobne alebo formou e-mailov. Poskytovali sa informácie do súhrnných monotematických prác o zbierkach múzeí na Slovensku, konzultovali sa seminárne, bakalárske a diplomové práce študentov z regiónu.

Účasť riaditeľa HMF na konferenciách a seminároch:

1. Konferencia Maďarskej národopisnej spoločnosti „Národopisný a historický výskum rímskej kultúry v Karpatskej kotline“ - Gödöllő (MR), 18.-20. 2. 2009 - prednáška: „Rozprávka a rozprávačstvo u gemerských usadlých Rómov“
2. Konferencia univerzity ELTE „Colligite fragmenta!“ o ochrane kultúrneho dedičstva - Budapešť (MR), 6.-8. 5. 2009 - prednáška: „Osud Fiľakovského hradu po strate svojich vojenských funkcií“
3. Konferencia Novohradského historického múzea „Osvetová činnosť múzeí“ - Salgótarján (MR), 13.-14. 10. 2009 - prednáška: „Mezomuzeálne obdobie severného Novohradu“
4. Konferencia Združenia hradov severného Maďarska „Medzinárodný rozvoj - budovanie siete Po stopách severných hradov - kultúrna cesta“ - Füzér (MR), 18.-20. 11. 2009 - prednáška: „Možnosti správcov hradov na Slovensku - štyri príklady zo severného Novohradu“
5. Etnologický seminár "Interetnický výskum severného Novohradu" – 20.-21. 11. 2009 – prednáška: „Amerika alebo malá Moskva - prvé výsledky etnologického výskumu kamenárskej obce Konrádovce“
6. Workshop v rámci realizácie projektu „Novohradský klaster – vytvorenie klastra v oblasti cestovného ruchu na území Euroregiónu Neogradiensis“, Lučenec, 18. 12. 2009 - prednáška: „Paralelné vytváranie klastrov pohraničných hradov MR-SR“

Iná prednášková činnosť riaditeľa HMF:

1. Prednáška organizovaná OZ Koháry v MsKS - 4. 11. 2009: "Dejiny fiľakovskej továrne v období 1908-1945"
2. Prednáška organizovaná OZ Koháry v MsKS - 10. 11. 2009 "Úloha Vilmosa Hulitu, riaditeľa smaltovne, v živote mesta Fiľakovo"
3. Prednáška študentom Sociálnej a pedagogickej akadémie v Lučenci dňa 1. 12. 2009 v NTIC o fungovaní inštitúcie a jej úlohe v cestovnom ruchu

VI. Kultúrno-vzdelávacia a edičná činnosť, propagácia, spolupráca a styk s verejnosťou

V rámci kultúrno-vzdelávacej činnosti múzea sa konali dve besedy a jedna špecializovaná vyučovacia hodina (počet účastníkov 101). Na hrade sa konali dve vlastné špecializované podujatia HMF: Palócka Veľká noc a Noc múzeí a galérií (spolu okolo 2300

účastníkov). Podujatie „Palócka Veľká noc“ bola usporiadaná v spolupráci s OZ Rodná zem a ďalšími miestnymi OZ a inštitúciami: MO Csemadok, Priateľský spolok uchovávateľov tradícií Szarvasúzők, Skautský zbor Istvána Koháryho, OZ Rakonca, Rímskokatolícka farnosť - Fiľakovo, MsKS, VPS, Banya Klub, Centrum voľného času Iuvenes, OZ Oppidum Fileck, OZ Koháry.

HMF bolo spoluusporiadateľom viacerých podujatí v hradnom areáli:

1. Koncert vážnej hudby v Bebekovej bašte - Haydn Barytontrio (Budapešť) pod názvom „Haydn a baryton“ – v spolupráci so Spolkom komornej hudby zo Salgótarjánu
2. Historické hradné hry – hlavný organizátor OZ Koháry – HMF zabezpečovalo propagáciu
3. Tábor skrášľovania hradu - hlavný organizátor OZ Oppidum Fileck
4. Spomienková slávnosť z príležitosti 380. výročia narodenia I. Gyöngyösiho a 360. výročia narodenia I. Koháryho II. – umiestnenie pamätnej tabule na hornom hrade – hlavní organizátori: OZ Rovás (Košice), Spoločnosť maďarských spisovateľov na Slovensku (Bratislava), Literárnohistorický ústav Maďarskej akadémie vied (Budapešť)
5. Deň otvorených dverí OZ Nomád a Skupiny Szarvasúzők
6. Svetový deň cestovného ruchu – hlavní organizátori: mesto Fiľakovo a BBSK – hrad i mestské múzeum boli sprístupnené verejnosti zadarmo, HMF prispelo k usporiadaniu úspešného podujatia aj finančne (zabezpečenie vystupujúcich do hlavného programu) a vypracovalo scenár celodenného kultúrneho programu

HMF sa podieľalo aj na usporiadaní troch odborných podujatí:

1. „Naša spoločná minulosť – s hodnotami a konfliktami. Maďarský a slovenský výklad minulosti“ – prezentácia plánovanej štruktúry a obsahu pripravovanej spoločnej slovensko-maďarskej príručky dejepisu jej slovenskými a maďarskými autori – 12.-13. 11. 2009, Balassagyarmat (MR) – hlavný organizátor: Novohradský župný archív, Salgótarján
2. Konferencia „Medzinárodný rozvoj - budovanie siete Po stopách severných hradov - kultúrna cesta“ – 18.-20. 11. 2009, Füzér (MR) – hlavný organizátor Združenie hradov severného Maďarska
3. Etnologický seminár „Interetnický výskum severného Novohradu“ - 20.-21. novembra 2009, Fiľakovo – NTIC – hlavný organizátor OZ Rodná zem

Zbierkové predmety HMF boli použité na výstavách HMF, Novohradského múzea a galérie v Lučenci, Kubinyi Ferenc Múzeum v Szécsényi a Západoslovenského múzea v Trnave. Na výskumné účely boli poskytnuté aj Archeologickému ústavu SAV. Plán využívania vlastného zbierkového fondu bol splnený na 626%, čo hovorí o postupnom etablovaní sa HMF do systému pamäťových inštitúcií na Slovensku. HMF spolupracovalo aj

na usporiadaní výstavy sakrálneho umenia „Panna Mária s bielym závojom – vyobrazenia a sakrálne textilie v strednej Európe I. Zem Palócov“ v Palóckom múzeu v Balassagyarmate.

V r. 2009 venovalo HMF zvýšenú pozornosť propagovaniu hradu, inštitúcie a podujatí:

Propagácia hradu a múzea:	
V tlači:	53
V rozhlase:	14
V televízii:	22
Na internete:	150
Direct mailing /e-mail/:	806

Hrad prezentovali zamestnanci HMF aj osobne na podujatí „Župné leto – Múzeá sú tu pre Vás“. Jeden druh propagačného materiálu o Fiľakovskom hrade a Hradnom múzeu vo Fiľakove sa publikoval v dvoch jazykových mutáciách (slovenčina, maďarčina) s finančnou podporou Mesta Fiľakovo v počte 1800 kusov. Text a grafická úprava : Mgr . Attila Agócs a Gábor Illés. HMF vydalo sprievodcu po stálej expozícii tiež v dvoch jazykových mutáciách v celkovom náklade 1000 kusov, z ktorých sa 400 kusov použilo ako propagačný materiál, ostatná časť je predávaná v obchode múzea a cez internet.

Edičná činnosť:

Názov:	Jazyk:	Rok:	Náklad:	Druh titulu:
Stáročia Fiľakovského hradu - Sprievodca po stálej expozícii Hradného múzea vo Fiľakove	slovenčina	2009	500	informačný a metodický materiál
A füleki vár évszázadai - A Füleki Vármúzeum állandó kiállításának kiállításvezetője	maďarčina	2009	500	informačný a metodický materiál
Hradné múzeum vo Fiľakove	slovenčina	2009	600	drobná tlač
A Füleki Vármúzeum	maďarčina	2009	1200	drobná tlač

VII. Podujatia v hradnom areáli (neorganizované HMF)

V hradnom areáli sa formou prenájmu zrealizovali v r. 2009 dve podujatia (1 koncert populárnej hudby a Fiľakovské historické hradné hry). Organizátorom ďalších dvoch podujatí (detská lukostrelecká súťaž - Centrum voľného času Iuvenes a koncert populárnej hudby – MsKS) bol poskytnutý hradný dvor bezplatne.

VIII. Granty a dotácie

Na rok 2009 bolo vypracovaných spolu 8 projektov, z nich 7 bolo úspešných:

1. "Reštaurovanie a konzervovanie písomností fil'akovského cechu čižmárov" - Ministerstvo kultúry MR (NKA), - schválená dotácia: 320.000,- Ft (cca. 1.146,- €) - finančné náklady na dodávateľské konzervovanie predmetov HMF hradila z projektu partnerská inštitúcia z MR
2. "Naša spoločná minulosť - Historický prehľad" - Program cezhraničnej spolupráce MR-SR (HMF je vedúcim cezhraničným partnerom Novohradského župného archívu), schválená dotácia pre HMF: 7.095,67€
3. "Po ceste severných hradov" - Program cezhraničnej spolupráce MR-SR (HMF je vedúcim cezhraničným partnerom Združenie hradov severného Maďarska), schválená dotácia: pre HMF : 26.500,- €.
4. "Sprievodca po stálej expozícii HMF v dvoch jazykových mutáciách" - grantový systém MK SR, schválená dotácia : 1.000,- €
5. "Vybavenie stálej expozície HMF odvlhčovačmi" - grantový systém MK SR, schválená dotácia: 2.000,- €
6. "Výstavný fundus pre HMF - expozícia v Bebekovej bašte II. etapa" - grantový systém MK SR, schválená dotácia: 2.000,- €
7. HMF sa zapojilo do grantového systému MK SR ako prijímateľ kultúrnych poukazov - dotácia prišla formou preplatenia prijatých poukazov – 3346,- €

Schválená dotácia spolu: 43.087,67 € (1.298.059,- Sk)

Keďže sa však implementácia dvoch ročných projektov úspešných v Programe cezhraničnej spolupráce MR-SR začala až na jeseň, z celkovej schválenej dotácie z r. 2009 bola v danom roku použitá iba čiastka: 14,049,98 € (423.269,- Sk), v implementácii daných projektov sa pokračuje v r. 2010.

IX. Maloobchodná činnosť a zdaňovaná činnosť

Na základe Živnostenského listu č. OŽP-C/2008/00116-2/CR1 vykonáva HMF aj maloobchodnú činnosť. V rámci tejto činnosti sa predávajú rôzne suveníry ako brožúry, pohľadnice, magnety na chladničku, DVD, CD, knižné publikácie a keramika v miestnosti lektorov v prístavbe Maďarského spoločenského domu.

Na začiatku roka bola registračná pokladnica na evidovanie tržieb prestavená na EURO. Vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky tovar sa obstarával hlavne formou komisionárskych zmlúv. V r. 2009 sa okruh dodávateľov rozšíril s cieľom spštenia ponuky tovaru (dali sa vyrobiť tričká s logom fil'akovského hradu). V roku 2009 sa z predaja tovaru

dosiahli *tržby vo výške 2.589,81 Eur (t.j. 78.020,62 Sk)*. Oproti r. 2008 je to pokles o 14.779,38 Sk (v r. 2008 boli tržby vo výške 92.800,00 Sk).

Okrem tržieb z predaja tovaru zdaneniu podliehajú aj príjmy z prenájmu (jedná sa o prenájom hradného dvora na koncerty a rôzne iné komerčné podujatia, na komerčné fotografovanie, prenájom plochy na predajné stánky, prenájom kancelárie). Tieto príjmy z prenájmu sú *súčasťou rozpočtových príjmov*. V roku 2009 boli *príjmy z prenájmu* vo výške: *936,00 Eur (t.j. 28.198,00 Sk)*. Oproti r. 2008 je tu pokles o 36.102,- Sk (v r. 2008 boli príjmy z prenájmu v sume 64.300,00 Sk). Kvôli hospodárskej kríze klesol záujem o externé usporadúvanie komerčných podujatí (koncertov) v hradnom areáli.

Zdaňované príjmy spolu : 3.526,10 Eur.

Výdavky boli vo výške 3.421,65 Eur v nasledovnej štruktúre:

a) spotreba materiálu	62,48 €
b) spotreba nakúpeného tovaru	1591,09 €
c) ostatné služby	29,64 €
d) mzdy (aliquot.časť)	1205,93 €
e) zákonné soc.poist. (aliquot.č.)	423,36 €
d) odpisy (registrač.pokladnica)	68,00 €
e) kurzové straty	2,33 €
f) poplatky (bankové)	38,82 €

Ako zo štruktúry výdavkov vidieť najväčšiu čiastku tvorí spotreba nakúpeného tovaru. Ďalšiu veľmi významnú čiastku predstavujú mzdy lektorov a zákonné sociálne poistenie (ide o rozpočítanú aliquotnú čiastku, nakoľko lektori na hrade sú zároveň aj predavačmi v maloobchodnej predajni).

Zisk z maloobchodnej činnosti a z prenájmu sa dosiahol vo výške **104,45 €**.

Zaplatená daň z príjmov právnických osôb za rok 2009 je vo výške **19,84 €**.

Vo Fiľakove, dňa 22. júna 2010

Mgr. Attila Agócs
riaditeľ HMF